

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

Институт за гората

София 1756, бул. "Св. Климент Охридски" № 132, Тел.: 02/962 04 47, Факс: 02/962 04 47

E-mail: forestin@bas.bg, <http://www.bas.bg/fribas>

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБРАЗОВАТЕЛНА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР“ ПО НАУЧНА СПЕЦИАЛНОСТ „ЕКОЛОГИЯ И ОПАЗВАНЕ НА ЕКОСИСТЕМИТЕ“

Област на висше образование: 4. Природни науки, математика и информатика

Професионално направление: 4.3. „Биологически науки“

Образователна и научна и степен: „Доктор“ по „Екология и опазване на екосистемите“

Форма на обучение е съобразно със ЗРАСРБ от 2018 г.:

1. Редовна и самостоятелна форма на обучение, със срок на обучение 3 години
2. Задочна и дистанционна форма на обучение, със срок на обучение 4 години

Квалификационната характеристика е разработена на основание „Правилник за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Институт за гората – БАН“ и „Правилник за дейността на ЦО при БАН“. Приета е с решение на Научен съвет, Протокол №12/16.11.2017 г.

Изисквания за придобиване на професионалната квалификация: за обучение в една от трите форми на докторантура по научната специалност „Екология и опазване на екосистемите“ могат да кандидатстват лица, които са придобили образователно-квалификационната степен „магистър“ в професионално направление, съответстващо на научното направление, в което е научната специалност „Екология и опазване на екосистемите“.

Конкурсни изпити:

1. Изпит по специалността „Екология и опазване на екосистемите“ (писмен и устен), и в други области, имащи отношение към дисертационния труд:
  - Екология и опазване на екосистемите
  - Екология на растенията

- Дендрохронология
- Екология на ловната фауна
- Екологично законодателство и норми
- Екологична токсикология
- Екологичен мониторинг

2. Изпит по чужд език.

Знания, умения и компетентности:

Основни знания: Курсът на обучение дава фундаментални и практически знания в направление „Екология и опазване на околната среда“, насочени към:

- Изучаване на структурно-функционалните особености на горските екосистеми, процесите на адаптация и деградация в горските екосистеми.
- Изучаване и мониторинг на въздействието на абиотичните и биотични фактори върху различните компоненти на горските екосистеми.
- Изучаване на мерки и подходи на екологосъобразно и устойчиво управление на горите, чрез които се минимизират негативните екологични последици.
- Задълбочаване на фундаменталната и професионална компетентност за научноизследователска и практико-приложна дейност в сферата на екологията и опазването на околната среда.
- Оpozнаване на актуалното състояние на изследванията в национален и международен мащаб.
- Изграждане на методологически опит в анализиране на резултатите от научното изследване.
- Формиране на съвременни научно-теоретични и практико-приложни знания, умения и компетентности за самостоятелна научноизследователска дейност, за работа в екип, за прилагане на иновационни и технологични постижения в областта на екологията и опазването на околната среда.
- Усъвършенстване на езиковата подготовка по избрания чужд език във връзка с използването му в професионалната дейност на докторанта.

Научното направление „Екология и опазване на околната среда“ има определено място в научните приоритети на БАН (биологично разнообразие, екология и опазване на екосистемите) и в националните приоритети (опазване на биологичното разнообразие, устойчиво развитие на екосистемите и опазване на природната среда, в т.ч. и горите).

В направление „Екология и опазване на околната среда“ основните знания са свързани с:

- особеностите на горите, като част от биосферата и като основен климаторегулиращ и средообразуващ фактор на планетата;
- структурния строеж и динамиката на горските екосистеми в пространството и времето;

- екологичния кръговрат на веществата и енергията, както и влияние на биотични и абиотични фактори влияещи върху горите установяване закономерностите при протичане на ерозионните процеси и степента на деградация на земите;

Основни умения: В рамките на обучението в ИГ-БАН докторантите по „Екология и опазване на околната среда“ изграждат следните основни умения:

- овладяване и ползване на научна терминология, характерна за научната област;
- задълбочаване на знанията, свързани със съвременните теоретични и методологични принципи на изследване в аспекта на екологията и опазването на околната среда;
- формиране на умения за ориентиране и анализиране на приоритетните теоретични и практически проблеми в областта на екологията и опазването на околната среда;
- в процеса на научното изследване да представят знания и разбиране на високо равнище не само в областта на екологията и опазването на околната среда, но и в близки научни области;
- изграждане на опит при ръководене, планиране, организиране и осъществяване на научноизследователски и практико-приложни изследвания в областта;
- готовност за участие в национални, международни и регионални конкурси и проекти;
- участие в разработването на програмни документи – планове, концепции и др., както и да разработват, ръководят и участват в научно-изследователски проекти.

Компетентности: Докторантите по направление „Екология и опазване на околната среда“ в ИГ-БАН имат възможността да развият следните лични и професионални компетентности:

- създаване и интерпретация на нови знания, резултати от собствени изследвания или друга научна дейност;
- способност за самооценка на постиженията от изследователския труд, самостоятелност и отговорност;
- капацитет за систематично придобиване и разбиране на значителен обем знания от най-съвременните научни постижения от областта на екологията и опазването на околната среда и професионалната практика;
- пълноценно общуване на български език и на някой/някои от най-разпространените европейски езици.
- готовност за самостоятелна научноизследователска, експериментална и практико-приложна дейност;
- идентифициране на ресурси и възможности за научни изследвания и проектна дейност;

- аргументирано вземане на решения и възможност за адаптация към непредвидено възникващи обстоятелства, при провеждане на изследвания;
- ясно формулиране на нови проблеми - теоретични и практически;
- представяне на високо научно ниво резултатите от своите разработки и проучвания във вид на научни доклади, статии, студии;

Докторантите по научната специалност **„Екология и опазване на околната среда“**, след успешна защита, могат да работят като специалисти, заемащи академични длъжности в Институт за гората – БАН, в други научни институти на БАН, висши учебни заведения, природонаучните музеи в страната, Държавни горски предприятия, РИОСВ, ИАГ, ИАОС, МОСВ, МЗХ и др.